

بسم الله الرحمن الرحيم.

دکتاب لوستلو ملي طرحه

(ازمايننتي او دايمي طرحه)

مونږ ته مه وايي چې د لوستلو کلتور نشته، له خانه يې پيل کړئ چې د لوستلو کلتور بنسټيز شي .

داکتر منصور مجاب .

کال: ۱۴۰۰/۷/۱۰

سريزه

د لوستلو د گټو په اړه ډېره يادونه نه کوو يوازې په دې بسنه کوو چې وروسته له دې لوستل او نه لوستل سره يو نه دي فقط پوهه توانايي بلل کيږي ځکه د مطالعي کولو په گټه او ارزښت ټول خلک پوهيږي اما بد بختانه زمونږ په ټولنه کې له مخکې نه د پوهې او لوستلو په اړه يو ډول پټه ټنبلې شتون درلوده او لري يې، حتي په غوره او ښو شرايطو کې خلک خپل اضافي وخت په داسې کړنو تېروي چې هغه کړنې د دوی په ژوند کې هيڅ ارزښت نه لري او د دوی ژوند داسې کړنو ته هيڅ اړتيا نه لري همدارنگه د اکرني د دوی په ژوند کې هيڅ مثبت تغير نه راولي اکثره خلک بې لدې نه چې کوبښ وکړي کتاب ولولي با کيفيته او بې له ستونزو ژوند غواړي، نو که غواړو چې ښه ژوند ولرو بايد لوستل او مطالعه په ژوند کې د يو اړين څيز په توگه وپېژنو. ستونزمنه به نه وي چې د علم او پوهې له نړۍ سره د لوستلو او مطالعي له لارې بلد شو او خپل فکر ته وده ورکړو او خپلو ټاکلو موخو ته په آساني سره ورسېرو.

ژوندي پاتي کيدل غوره او بشپړې غذا ته اړتيا لري، د هرې ټولني د کلتور د ژوندي پاتي کيدو غذا کتاب او لوستنه ده، بې له مطالعي او لوستني د ټولني کلتور مراوی کيږي او مري، د لوستني او مطالعي عامول او رواجول د هر هيواد د ملي ترقي او پرمختيا بنسټګرندويي کوي، له بده مرغه زمونږ په هيواد کې د مطالعي کچه به ډير ټيټه حد کې ده او کتابونو ته به هڅه اندازه چې لازمه ده پاملرنه نه کيږي. داسې اسر تڼۍ خلکو خپل د ژوند له هڅو سره تړلي کړي او بايد دې برخه کې پانگه اچونه وکړي، او ټولې گټې د خپلو اړينو لخوا تر سر کول په هرې برخه کې.

همدارنگه د کتاب لوستني د مينه والو د زياتوني په موخه بايد د کتابونو ټول اړوند کارکونکي لکه ليکونکي، ژباړونکي کتاب پلورونکي يو له بل سره نيردي پاتي شي او د کتاب امانت اخيستلو، کتابتون ته د تگ او د کتابونو د توزيع لپاره يو له بله سره مرسته او همکاري وکړي، تر څو وکولای شي د مطالعي او کتاب لوستني کلتور په ټولنه کې عام او يوې پايلې ته ورسېږي.

دې موخې ته د رسيدو لپاره او د کتاب لوستني د کلتور د عامولو لپاره يوې جامع او ټول منلي طرحې ته اړتيا ده چې دهغي په مرسته په افغاني ټولنه کې د کتاب لوستني او مطالعي فرهنگ او کلتور عام او پلي شي، که دغه کړنې په ريښتینولي سره تر سره نه کړو او تر څو نورو کلونو په دې نړۍ کې اغيزمن تمام نه شو زمونږ زدکړی اونيم گري مهارتونه به بې فايدې وي او کارونه به د رباتونه په واسطه تر سره کيږي اومونږ به!!!

• د نورو د تجربو او څيړنو لپاره استفاده کيږو!

• د جنسي ابزارو په توگه به رانه کار اخيستل کيږي!

• د نړيوالو قدرتونو د جنگ د سوند توکي به کيږو!

• تر دې به نور هم غريب او فقير کيږو!

نو ټول باید مطالعه وکړو، لوستنه وکړو په تیر وخت کې ژوند ونه کړو، په بې ارزښته کړنو خپل مادي او معنوي ارزښتونه ضایع نه کړو، په خپل منځ کې شریک ټکي پیدا کړو، یو له بله سره خپلي لاسته راوړنې شریکې کړو او یو بل ته په حیثیت ورکړو، موخه ولرو نه هیلې، هیلې او موخې سره توپیر لري، هیله یعنی هغه څه ته رسېدل چې نه یې لرو خو موخه ټاکلې د اندازې وړ پایله ده چې وگړي غواړي په ځانگړي او ټاکلي وخت کې ورته ورسېږي. دېرځله مونږ موخې او هیلې سره گډوو هیلې انسان له واقعیتونو لرې ساتي او د انسانانو ذهنونه تری نو غوره ده چې له هیلو کولو ځان وساتو.

موخه په لغت کې نښې ته ویل کېږي، او په اصطلاح کې هغه څه دي چې خلک او ادارې یې له عمل کولو مخکې په نظر کې نیسي او دهغه د ترلاسه کولو لپاره لازم وسایل او توانيې په کار اچوي ترڅو یې تر لاسه کړي.

د مطالعي او لوستني د طرحي مادي

لومړۍ ماده: مسؤلین او اړوند نهادونه باید دکارکوونکو او وگړو په منځ کې د مطالعي د اړتیا احساس پیدا کړي.

• ټولو کارکوونکو ته سپارښتنه وشي چې خپل کلني معلومات نوي او اپډیټ کړي.

• لومړۍ خبرې باید هغه کسان وکړي چې مطالعه کوي او تقوا ولري.

• کتاب لوستنه باید د انسانیت یو معیار وبلل شي.

• لوستونکو او مطالعه کوونکو ته مادي او معنوي ډالۍ ورکړل شي.

دویمه ماده: له دې وروسته باید د افغانستان ټول وگړي قران کریم، احادیث او ټول مذهبي کتابونه په ژباړه او تفسیر ولولي او یا یې واورې.

• په دې کار سره د افغانستان وگړي کولای شي د قران کریم لارښوونې په واقعي توگه درک کړي.

• د قران کریم او احادیثو ژباړه او تفسیر باید په غریزه توگه خلکو ته برابر شي.

• امامان باید په ختمونوکې د قران کریم ژباړه ولولي او ژباړې ته یې پاملرنه وکړي.

• قران کریم، احادیث او نور مذهبي کتابونه باید د هیواد په مروجو ژبو په خپرونو او کتابتونونوکې شتون ولري.

درېیمه ماده: په هره اونۍ، هرو پېنځلس ورځو او یا هم هرو دیرشو ورځو کې د کتاب حجم او اهمیت ته په کتو سره د هیواد د لومړي شخص او یا د اطلاعاتو او کلتور وزارت له خوا خلکو ته یو کتاب د مطالعي او لوستني په موخه اعلان او خلکو ته ور وپېژندل شي.

• هره شپه یو ځانگړي وخت په استننا د روژې د میاشتې د مطالعي لپاره د تلویزیون له لارې اعلان او وټاکل شي چې پینځه دقیقې او یا لس دقیقې د مطالعي او لوستني وخت دی، کتاب ولولی او د ماشومانو کورنۍ دندې مو وگورئ.

• کوم کتابونه چې اعلانېږي باید د پچې اچونې له لارې وټاکل شي، د مثال په توگه هر کال باید سل کتابونه وټاکل شي او د هغه له جملې یو یو په نوبت هیوادوالو ته د لوستني په موخه ور وپېژندل شي.

• اعلان شوی او ټاکل شوی کتاب باید د هیواد په مروجو ژبو لیکل شوی او یا ژباړل شوی وي.

• خپرونکي ادارې باید هغه کتاب د هیواد هرې سیمې او ولسوالۍ ته ورسوي او اړونده ادارې یې په رسولو کې اسانتیاوې رامنځ ته کړي.

• په جماعتونو، تکیه خانو، مدرسو، مکتبونو... او پوهنتونونو کې د کتابونو په اړه اعلانونه وشي او د کتابونو د موضوعاتو په هکله جدي بحثونه وشي.

• د انځوریزو، غریزو او لیکنیو رسنیو له لارې د کتابونو د مطالعي په اړه اعلانونه وشي، د لیکوالانو او د نظر وړ کسانو سره په دې برخه کې بحثونه وشي.

• ټاکل شوی کتاب باید د امکان تر حده په الکترونیکی بڼه هم شتون ولري.

- د کتاب قیمت باید داسې وټاکل شي چې ټول خلک يې په اسانۍ وپيږي.
- ټاکل شوی کتاب باید د خلکو په منځ کې د معتبرې ډالۍ په توګه وپيژندل شي.
- نوموړی کتاب باید په ټولو بحثونو او هغه ځایونو کې چې خلک یې ځایه خبرې کوي او غیبتونه کوي، د خلکو د خبرو او دخلکو په ژبه راوړل شي.
- د بې سواده وګرو لپاره باید کتاب په غریزه توګه برابر شي ترڅو هیچاته د نه لوستلو بهانه پاتې نه شي.
- د ترانسپورت له وزارت څخه وغوښتل شي چې ټولو ډیورانونو ته ووايي چې ټاکل شوی کتاب د سندرو په ځای په موټر کې په خلکو واوړوي.

- څلورمه ماده: ټول زده کړه نيز مرکزونه باید په کال کې یو ځل، دوه ځلې او یا هم درې ځلې د کتابونو نندارتون جوړ کړي.
- د دوی په دې کارسره زده کوونکي له نوو پرمختګونو خبریږي او د دوی په رسمي درسونو مثبتې اغیزه کوي.
- ددې کار ترسره کول ډیر آسانه دي، یوازې د خپروندویو ټولنو او کتابتونونو سره په همغږۍ کولای شي دغه اغیزمن کار ترسره شي او زده کړه نيز مرکزونه یوازې ځای ورکړي او د بنودلو شرایط ورته برابر کړي.
- پینځمه ماده: بزگران باید حتماً د کرنې (تخم، کرلو، د نباتاتو د ناروغيو، حاصل ټولولو او د حاصلاتو د وړاندې کولو... په اړه کتاب ولولي او یا یې واوري.
- بزگران باید له دې وروسته په تصادفي توګه له کرلو لاس واخلي او لیکوالان باید په اړونده برخه کې کتابونه ولیکي چې د بزگرانو لپاره اړین او ګټور تمام شي.
- د بزگرانو اړوند کتاب باید په لیکنۍ او غریزه توګه برابر شي.
- هر کال د بزگرانو تجربې د کتابونو او مجلو له لارې یوله بل سره شریکې شي.

شپږمه ماده: زموږ هغه هیوادوال چې له یوځایه بل ځای ته سفر کوي باید پینځه او یا هم لس افغانۍ د ورځپاڼو په اخیستلو ورکړي.

- په دې توګه د ورځپاڼې لوستول کلتور عامیږي او پیاوړی کیږي.
- سفر کوونکی حتماً له یوې موضوع خبریږي او هغه یادوي.
- په دې توګه ډیری کسان د کار څښتنان کیږي.

اوومه ماده: په هوټلونو، دفترونو، پوستو، شپه ګالو او نورو ځایونو کې د ډوډۍ پخوونکي(آشپزان)، باید د غذا پخونې په اړه کتابونه ولولي او یا یې هم واوري.

- په دې توګه کولای شي د ډوډۍ او غذایی موادو له ضایع کېدو مخنیوی وشي.
- په دې توګه کیدلای شي د تغلبي او تاریخ تیرو او غیر صحي غذایی موادو مخنیوی وشي.
- دا کار کولای شي د سوټغذیې او یا چاغوالي څخه تر یوې اندازې مخنیوی وکړي.
- کوم کتاب چې په دغه برخه کې لیکل کیږي باید د څو بنسټونو لکه روغتیا وزارت، ماليې وزارت او نورو له خوا تایید شوی وي.

اتمه ماده: محصلین چې له پوهنتونونو څخه فارغیږي باید حتماً د عامه ادارې په برخه کې یو کتاب ولولي.

نهمه ماده: د بهرته تلونکو او داخلي محصلینو مونوګرافونه باید له عامو وګرو سره شریک شي.

- ددی کار لپاره باید یو ټاکلی فزیکي او الکترو نیکی ادرس رامنځ ته شي چې ټول مونوگرافونه په هغه کې ترتیب او تنظیم شي او خلکو ته ورسیري.

- د مونوگرافونو د کارور او مهم موضوعات باید په یو کتاب کې راټول او چاپ شي چې خلک ورته اسانه گټه پورته کړي.

لسمه ماده: په کلني توگه او یا هم په دوو کلونو کې په شرایطو برابر او د هیواد ټولو خلکو ته په مختلفو عنوانونو کورنی دندې ورکړل شي او د کورنی دندې ترسره کوونکو ته جایزې ورکړل شي.

- په دې توگه د هیواد ټول وگړي پلټونکي او فعال ساتل کيږي.

- که د هیواد ټولو وگړو ته د کورنی دندو ورکولو امکانات نه وي کیدای شي د کلیو، ولسوالیو او ولایتونو په سطحه دغه کړنه ترسره کړو، دبیلگې په توگه یوې ولسوالی یا ولایت ته د طبیعي آفتونو څخه ساتنه او بلي ولسوالی یا ولایت ته د شخړو د حل په اړه موضوع ورکړل شي.

- په دې توگه کولای شو د ټول هیواد له فکر او نظریاتو څخه خبر شو او د ستونزو په حل کې ور څخه گټه پورته کړو.

یوولسمه ماده: ټول دولتي مامورین چې په کومه برخه کې کار کوي په کلني توگه باید په هغه برخه کې کتاب ولولي.

- په دې کار سره ټول مامورین فعال او اپډیټ ساتل کيږي.

- په دې کار سره دولتي مامورین له پرمختگونو خبریږي.

- ددې کړنې د ترسره کولو په موخه باید هر مامور ته کتاب ډالی شي او یا هم کتاب ورته واخیستل شي.

- د غم او بښادې په ټولو حکومتي پروگرامونو کې باید د کتاب نندارتون پرانیستل شي.

دوولسمه ماده: خبریالان او مصاحبه کوونکي باید له چارواکو نه په هره مصاحبه کې یو یا دوه پوښتنې د کتاب د مطالعې او دهغه د ارزښت په اړه وکړي او مسؤلین پرې نږدې چې عادي ځواب ووايي.

- د داسې پوښتنو په وړاندې کولو سره مسؤلین اړکيږي چې کتابونه ولولي او مطالعه وکړي.

- عام خلک کتاب لوستنې ته اړ کيږي.

- په دې کار سره ټولني ته ښه انځور وړاندې کيږي.

دیارلسمه ماده: د اوس لپاره باید په کتاب، کاغذ، کتابتون او د کتابونو په ترانسپورت مالیه وا نه اخیستل شي او که اخیستل کيږي هم له زیاتې مهربانې باید کار واخیستل شوي.

- په دې کار سره د کتابونو اړوند کارونه په زیات شوق او ذوق سره مخ ته ځي.

- په دې کار سره په کتاب مناسب قیمت ایښودل کيږي.

- ډېری خلک په دې برخه کې پانگه اچونه کوي.

څوارلسمه ماده: کتابتونونه باید د غیر درسي کتابونو امانت ورکولو سهولتونه رامنځ ته کړي او د ټاکلو پیسو په مقابل کې کتابونه خلکو ته امانت ورکړي.

- په دې کار سره خلک کولای شي زیات کتابونه به اسانې سره ولولي.

- په دې برخه کې د کتاب څښتنان باید د امانت ورکولو ځانگړي شرایط کيږدي، دا کار د کتابتونونو د خاوندانو په گټه دی ځکه کیدای شي یو کتاب ورته زیاته گټه وکړي له دې لارې زیاتې پیسې تر لاسه کړي.

پينځلسمه ماده: ليکوالان بايد د خپلو هيوادوالو د عامه پوهاوي په خاطر په خپل منځ کې ښې اړيکې را منځته کړي او د بهرنيو ليکوالانو سره تل د تجربو د انتقال لپاره په اړيکه کې وي.

- دا ماده ددې لپاره په دې طرحه کې ځای په ځای شوې چې ډيرې لکيوالان مو د مختلفو ادرسونو له خوا په مختلفو ټولگيو وپشل شوي او د هيواد د ملي گټو پر اساس ريښتيني لار نه تعقيب کوي.
- ليکوالانو ته بايد د اړيکو وسايل لکه انټرنيت، کرډيټ، ساختمان، دفتر او ترانسپورت په وړيا ډول بې له کومې معاملي برابر شي.

شپاړسمه ماده: ټول هغه محصلين چې نورو هيوادونو ته د زده کړې په موخه ځي د ټولني په عامه افکارو کې د غير رسمي سفيرانو په توگه وپيژندل شي او د رسمي سفيرانو سره څنگ په څنگ دهغه هيوادونو فکرونه او تجربې په ليکلي توگه خپل هيواد ته انتقال کړي.

- دغه کړنې ته د ځانگړي بوديجه په نظر کې ونيول شي.
- په دې کار سره سفيران او محصلين فعال ساتل کيږي.
- کومې تجربې چې له دوی څخه تر لاسه کيږي بايد د خلکو سره شريکي شي لکه (معلم، تجار، کسب کار... او د ټولني له نورو قشرونو سره).

اولسمه ماده: هره نجلۍ او هلک چې غواړي خپل گډ ژوند پيل کړي بايد د گډ ژوند په اړه يو کتاب ولولي.

- اړوند کتاب بايد د ژوند د ښو او بدو تجربو لرونکی وي.
- د نکاح د عقد پر مهال او يا هم له رسمي اورگانونو څخه د نکاح خط د اخيستلو پر مهال د کتاب د لوستلو پوښتنه حتماً وشي.
- دغه جوړې بايد د خپل گډ ژوند د پيل، وسط او د ژوند آخری گډې تجربې چې دوی مناسبې بولي وليکي.
- همدغه کورنۍ کله چې د اولاد خاوندان کيږي بايد د اولادونو د تربیې په اړه يو کتاب ولولي او تر ډيره حده په هغه عمل وکړي.

اتلسمه ماده: ټول حاجيان چې د حج د مراسمو او يا هم کربلا زيارت کولو ته ځي لږ تر لږه پنځوس کتابونه بايد د ډالۍ په توگه خپلو کليوالو ته راوړي او توزيع يې کړي.

- دا کړنه ډيره په اسانۍ پلي کيږي.
- حاجي صاحبان دکلي ستونزو ته په کتو سره کولای شي کتابونه وټاکي او خلکو ته يې ورکړي.

نولسمه ماده: دغه طرحه د لويانو او مسولينو سپارښتنو ته په کتو سره د تغير وړ ده خو نه پلي کيدل او د نه پلي کيدو په اړه يې شرايط په هيڅ وجه د منلو وړ نه دي. ددغه طرحې پلي کونکي په ريښتيني توگه د ټولني خدمت کونکي شميرل کيږي، او هغه کسان چې ددې طرحې د مخنيوي سبب کيږي تر ټولو بې مسوليتته خلک به وي.

- يوازې ددې طرحې په اعلان سره به ډيرې خلک له دغې طرحې حمايت وکړي.
- که مسولين دغه طرحه عملي نه کړي خپلو هيوادوالو ته به مراجعه وکړم او ددغه طرحې په عملي کولو او نشر کولو کې به ورنه مرسته وغواړم تر څو وکولای شو څومره چې کيږي دغه طرحه عملي کړو.

شلسمه ماده: ټول ښاريان او هيوادوال بايد د پيژندل شوو کتابونو ترڅنگ يو يو کتاب د ډوډۍ، خوب، لوبو او ورزش، د ژوند لارښوونو، لومړنۍ مرستو، د اوبو، برق، پيسو، وخت ... او نور د صرفه جويی، د ښاري فرهنگ او نور چې شمير يې تر سلو زياتو کتابونو ته رسيږي ولولي.

- دغه کتابونه د هیواد د لیکوالانو له خوا باید ولیکل شي او یا هم وژباړل شي او د خپرندویو ټولنو په واسطه خپاره او چاپ شي.
- دغه کتابونه باید په ټولنه کې د خلکو په منځ کې معتبر وبلل شي، د خلکو په منځ کې د غوره ډالۍ په توګه ومنل شي.
- بناریان او هیوادوال باید د امامانو، ښوونکو او استادانو له خوا د نوموړو کتابونو لوستنې ته تشویق شي.
- د هیواد رسنۍ باید د نوموړو کتابونو د موضوعاتو په باره کې بحثونه وکړي.

د مطالعې او لوستنې د ملي طرحې د شرایطو برابرول

له نیکه مرغه د کتاب لوستنې د ملي طرحې لپاره ټول شرایط برابر دي او یا هم په ډیرو کمو هڅو برابریدلای شي، د اوس لپاره منظم اداري سیستم، ډیری باسواده خلک، لیکوالان، ژباړونکي، چاپ خوني، کتابتونونه، رسنۍ، کاغذ، قلم، او نورې ټولې سرچینې لرو چې کولای شو ددغه طرحې په عملي کولو کې ورڅخه ګټه پورته کړو، ددغې طرحې په پلي کولو سره کولای شو نوی نسل په داسې ډول وروزو چې خپله لاره په خپله وټاکي او د پرديو افکارو تر اثر لاندې را نه شي ددې طرحې په پلي کولو سره راتلونکې نسل کولای شي خپله لاره په خپله پیدا کړي او هغه زهر چې د پرديو له خوا د دوی په افکارو کې ګډیږي ترې مخنیوی وشي، نن ورځ په مونږ کې کمی شتون لري او پرديو ته مو موقع ورکړی ده تر څو زمونږ د نوي نسل سرنوشت وټاکي، له دغه حالته د وتلو لپاره یوې طرحې ته اړتیا ده چې خلک زیاتو معلوماتو او پوهې ته لاره ومومي، ددغې طرحې په پلي کولو سره کولای شو راتلونکي نسل ته د کتاب او کتاب لوستنې ارزښتونه منتقل کړو ځکه چې تر اوسه زمونږ ډیری وګړي د پوهې تر لاسه کولو په موخه کتاب نه لولي بلکه د پیسو د لاسته راوړلو په موخه کتاب لولي او ډیری کسان فکر کوي چې لوړ موقف ته رسیدل په پیسو او واسطه تر لاسه کیږي، نو ولې باید کتاب ولولو دې حالت زمونږ عام خلک او محصلین له کتاب لوستلو زړه توري کړي دي.

په حقیقت کې د علم زده کړه او کتاب لوستل د پوهې تر لاسه کولو لپاره دي نه د پیسو پیدا کولو لپاره. زمونږ خلک باید د پوهې او کتاب لوستنې په اړه په خپل فکر کې ژور بدلون راولي او کتابونه د پوهې زیاتولو په موخه ولولي نه د پیسو ګټلو لپاره.

د کتاب لوستنې د ملي طرحې د پلي کولو پایلې

ددغې طرحې پلي کونکې ادارې لپاره په لومړیو کې یو څه مادي مصارفو ته اړتیا ده خو له دريو کلونو وروسته اړونده اداره په یوه پرنفوذ او د مادي او معنوي تولیداتو په سرچینه بدلیري او ټولو بنسټونو او خلکو ته یې لاندې ګټې رسیري:

- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل د خلکو د عمومي پوهې د زیاتیدو سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل د ستونزو د حل او روزنې سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل د هیواد والو د مغزي ودې او فعالیت سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل د خلکو استدلال د پیاوړتیا، د ستونزو حل او د خلکو د نوښتونو سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل په خلکو کې د الزامیر (هیرډنې) او نورو مغزي ناروغيو د مخنیوي سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل په ټولنه کې د وګړو د ځانګړو او ټولنیزو فعالیتونو د زیاتیدو سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل د ځان پېژندنې سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل د خدای (ج) پېژندنې او د خلکو د معنوي پوهې د زیاتوالي سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل د ټولني د کلتوري ودې او پرمختګ سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدلو تر ټولو مهمه ګټه د خلکو د بیلابیلو نظریاتو رامنځ ته کیدل دي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل د خلکو موخو ته د رسیدو سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل خلکو ته د ژوند کولو هنر ورزده کوي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې ملي طرحه له خلکو ښه ویندویان او غوره ناطقان جوړوي.

- د کتاب لوستني او مطالعي د ملي طرحي پلي کيدل د خلکو د اشتباهاتو د کميدلو سبب کيږي.
- د کتاب لوستني او مطالعي د ملي طرحي پلي کيدل په خلکو کې په نفس د باور سبب کيږي.
- د کتاب لوستني او مطالعي ملي طرحه پلي کيدل د نړۍ د ژورې پيژندنې او د بشريت د بشپړتيا سبب کيږي.
- د کتاب لوستني او مطالعي د ملي طرحي پلي کيدل د هيواد په ادارو د فشار او بيرو بار د کموالي سبب کيږي.

و من الله توفيق

۱۴۰۰ / ۷ / ۱۰ د دوستانو طرحه ولولې او نظر مو راسره شريک کړی!

مننه او درناوی

بسم تعالی

د کتاب لوستلو ملي طرحه

(ازماينې او دايمي طرحه)

مونږ ته مه وايی چې د لوستلو کلتور نشته، له ځانه يې پيل کړی چې د لوستلو کلتور بنسټيز شي

داکتر منصور مجاب

د ذهنيت جوړونې مرکز مسؤل

کال: ۱۴۰۰ / ۷ / ۱۰

سريزه

د لوستلو د گټو په اړه ډېره يادونه نه کوو يوازې په دې بسنه کوو چې وروسته له دې لوستل او نه لوستل سره يو نه دي فقط پوهه توانايی بلل کيږي ځکه د مطالعي کولو په گټه او ارزښت ټول خلک پوهيږي اما بد بختانه زمونږ په ټولنه کې له مخکې نه د پوهې او لوستلو په اړه يو ډول پټه ټنډې شتون درلوده او لري يې، حتي په غوره او ښو شرايطو کې خلک خپل اضافي وخت په داسې کړنو تيروي چې هغه کړنې د دوی په ژوند کې هيڅ ارزښت نه لري او د دوی ژوند داسې کړنو ته هيڅ اړتيا نه لري همدارنگه د اکرني د دوی په ژوند کې هيڅ مثبت تغير نه راولي اکثره خلک يې لدې نه چې کوبښ وکړي کتاب ولولي يا کيفيته او بې له ستونزو ژوند غواړي، نو که غواړو چې ښه ژوند ولرو بايد لوستل او مطالعه په ژوند کې د يو اړين څيز په توگه وپيژنو. ستونزمنه به نه وي چې د علم او پوهې له نړۍ سره د لوستلو او مطالعي له لارې بلد شو او خپل فکر ته وده ورکړو او خپلو ټاکلو موخو ته په آسانی سره ورسېرو.

ژوندي پاتي کيدل غوره او بشپړې غذا ته اړتيا لري، د هرې ټولني د کلتور د ژوندي پاتي کيدو غذا کتاب او لوستنه ده، بې له مطالعي او لوستني د ټولني کلتور مراوی کيږي او مري، د لوستني او مطالعي عامول او رواجول د هر هيواد د ملي ترقي او پرمختيا بنسټيزه کوي، له بده مرغه زموږ په هيواد کې د مطالعي کچه په ډير ټيټ حد کې ده او کتابونو ته په هغه اندازه چې لازمه ده پاملرنه نه کيږي، مطالعي او لوستني ته د خلکو هڅول د دولت له مهمو دندو څخه شميرل کيږي او بايد په دې برخه کې پانگه اچونه وکړي، او د ټولني ټول وگړي د گټورو او اړينو معلوماتو د ترلاسه کولو په لوري بوځي.

همدارنگه د کتاب لوستني د مينه والو د زياتونې په موخه بايد د کتابونو ټول اړوند کارکونکي لکه ليکونکي، ژباړونکي کتاب پلورونکي يو له بل سره نيردي پاتي شي او د کتاب امانت اخيستلو، کتابتون ته د تگ او د کتابونو د توزيع لپاره يو له بله سره مرسته او همکاري وکړي، تر څو وکولای شي د مطالعي او کتاب لوستني کلتور په ټولنه کې عام او يوې پايلې ته ورسېري.

دې موخې ته د رسيدو لپاره او د کتاب لوستني د کلتور د عامولو لپاره يوې جامع او ټول منلي طرحې ته اړتيا ده چې دهغې په مرسته په افغاني ټولنه کې د کتاب لوستني او مطالعي فرهنگ او کلتور عام او پلي شي، که دغه کړنې په ريښتينولي سره تر سره نه کړو او تر څو نورو کلونو په دې نړۍ کې اغيزمن تمام نه شو زموږ زدکړی اونيم گري مهارتونه به بې فايدي وي او کارونه به د رباتونه په واسطه تر سره کيږي اومونږ به!!!

• د نورو د تجربو او څيړنو لپاره استفاده کيږو!

• د جنسی ابزارو په توګه به رانه کار اخیستل کیږي!

• د نړیوالو قدرتونو د جنگ د سوند توکي به کیږو!

• تر دې به نور هم غریب او فقیر کیږو!

نو ټول باید مطالعه وکړو، لوستنه وکړو په تیر وخت کې ژوند ونه کړو، په بې ارزښته کړنو خپل مادي او معنوي ارزښتونه ضایع نه کړو، په خپل منځ کې شریک ټکي پیدا کړو، یو له بله سره خپلي لاسته راوړنې شریکي کړو او یو بل ته په حیثیت ورکړو، موخه ولرو نه هیلې، هیلې او موخې سره توپیر لري، هیله یعنی هغه څه ته رسیدل چې نه یې لرو خو موخه ټاکلې د اندازې وړ پایله ده چې وګرې غواړي په ځانګړي او ټاکلي وخت کې ورته ورسېږي. ډېرځله مونږ موخې او هیلې سره ګډوو هیلې انسان له واقعیتونو لرې ساتي او د انسانانو ذهنونه ترې نو غوره ده چې له هیلو کولو ځان وساتو.

موخه په لغت کې نښې ته ویل کیږي، او په اصطلاح کې هغه څه دي چې خلک او ادارې یې له عمل کولو مخکې په نظر کې نیسي او دهغه د ترلاسه کولو لپاره لازم وسایل او توانايي په کار اچوي ترڅو یې تر لاسه کړي.

د مطالعي او لوستني د طرحي مادي

لومړۍ ماده: مسؤلین او اړوند نهادونه باید دکارکوونکو او وګړو په منځ کې د مطالعي د اړتیا احساس پیدا کړي.

• ټولو کارکوونکو ته سپارښتنه وشي چې خپل کلني معلومات نوي او اېډیټ کړي.

• لومړۍ خبرې باید هغه کسان وکړي چې مطالعه کوي او تقوا ولري.

• کتاب لوستنه باید د انسانیت یو معیار وبلل شي.

• لوستونکو او مطالعه کوونکو ته مادي او معنوي ډالۍ ورکړل شي.

دویمه ماده: له دې وروسته باید د افغانستان ټول وګړي قران کریم، احادیث او ټول مذهبي کتابونه په ژباړه او تفسیر ولولي او یا یې واورې.

• په دې کار سره د افغانستان وګړي کولای شي د قران کریم لارښوونې په واقعي توګه درک کړي.

• د قران کریم او احادیثو ژباړه او تفسیر باید په غږیزه توګه خلکو ته برابر شي.

• امامان باید په ختمونوکې د قران کریم ژباړه ولولي او ژباړې ته یې پاملرنه وکړي.

• قران کریم، احادیث او نور مذهبي کتابونه باید د هیواد په مروجو ژبو په خپرونو او کتابتونونوکې شتون ولري.

درېیمه ماده: په هره اونۍ، هرو پېنځلس ورځو او یا هم هرو دېرشو ورځو کې د کتاب حجم او اهمیت ته په کتو سره د هیواد د لومړي شخص او یا د اطلاعاتو او کلتور وزارت له خوا خلکو ته یو کتاب د مطالعي او لوستني په موخه اعلان او خلکو ته ور وپېژندل شي.

• هره شپه یو ځانګړي وخت په استننا د روژې د میاشتې د مطالعي لپاره د تلویزیون له لارې اعلان او وټاکل شي چې پینځه دقیقې او یا لس دقیقې د مطالعي او لوستني وخت دی، کتاب ولولی او د ماشومانو کورنۍ دندې مو وګورئ.

• کوم کتابونه چې اعلانېږي باید د پچې اچونې له لارې وټاکل شي، د مثال په توګه هر کال باید سل کتابونه وټاکل شي اود هغه له جملې یو یو په نوبت هیوادوالو ته د لوستني په موخه ور وپېژندل شي.

• اعلان شوی او ټاکل شوی کتاب باید د هیواد په مروجو ژبو لیکل شوی او یا ژباړل شوی وي.

• خپرونکي ادارې باید هغه کتاب د هیواد هرې سیمې او ولسوالۍ ته ورسوي او اړونده ادارې یې په رسولو کې اسانتیاوې رامنځ ته کړي.

• په جماعتونو، تکیه خانو، مدرسو، مکتبونو... او پوهنتونونو کې د کتابونو په اړه اعلانونه وشي او د کتابونو د موضوعاتو په هکله جدي بحثونه وشي.

- د انځوريزو، غريزو او ليکنو رسنيو له لارې د کتابونو د مطالعې په اړه اعلانونه وشي، د ليکوالانو او د نظر وړ کسانو سره په دې برخه کې بحثونه وشي.
- ټاکل شوی کتاب بايد د امکان تر حده په الکترونيکي بڼه هم شتون ولري.
- د کتاب قيمت بايد داسې وټاکل شي چې ټول خلک يې په اسانۍ وپيري.
- ټاکل شوی کتاب بايد د خلکو په منځ کې د معتبرې ډالۍ په توگه وپيژندل شي.
- نوموړی کتاب بايد په ټولو بحثونو او هغه ځايونو کې چې خلک يې ځايه خبرې کوي او غيبتونه کوي، د خلکو د خبرو او دخلکو په ژبه راوړل شي.
- د بې سواده وگړو لپاره بايد کتاب په غريزه توگه برابر شي ترڅو هېچاته د نه لوستلو بهانه پاتې نه شي.
- د ترانسپورت له وزارت څخه وغوښتل شي چې ټولو ډيورانو ته ووايي چې ټاکل شوی کتاب د سندرو په ځای په موټر کې په خلکو واوروي.

- څلورمه ماده: ټول زده کړه نيز مرکزونه بايد په کال کې يو ځل، دوه ځلې او يا هم درې ځلې د کتابونو نندارتون جوړ کړي.
- د دوی په دې کار سره زده کوونکي له نوو پرمختگونو خبريږي او د دوی په رسمي درسونو مثبتې اغيزه کوي.
- ددې کار ترسره کول ډير آسانه دي، يوازې د خپرونديوو ټولنو او کتابتونونو سره په همغږۍ کولای شي دغه اغيزمن کار ترسره شي او زده کړه نيز مرکزونه يوازې ځای ورکړي او د بنودلو شرايط ورته برابر کړي.
- پينځمه ماده: بزگران بايد حتماً د کرنې (تخم، کرلو، د نباتاتو د ناروغيو، حاصل ټولولو او د حاصلاتو د وړاندې کولو... په اړه کتاب ولولي او يا يې واورې.
- بزگران بايد له دې وروسته په تصادفي توگه له کرلو لاس واخلي او ليکوالان بايد په اړونده برخه کې کتابونه وليکي چې د بزگرانو لپاره اړين او گټور تمام شي.
- د بزگرانو اړوند کتاب بايد په ليکنۍ او غريزه توگه برابر شي.
- هر کال د بزگرانو تجربې د کتابونو او مجلو له لارې يوله بل سره شريکي شي.

شپږمه ماده: زموږ هغه هيوادوال چې له يوځايه بل ځای ته سفر کوي بايد پينځه او يا هم لس افغانۍ د ورځپاڼو په اخیستلو ورکړي.

- په دې توگه د ورځپاڼې لوستول کلتور عاميږي او بياوړی کيږي.
- سفر کوونکی حتماً له يوې موضوع خبريږي او هغه يادوي.
- په دې توگه ډيری کسان د کار څښتنان کيږي.

اوومه ماده: په هوتلونو، دفرونو، پوستو، شپه غالو او نورو ځايونو کې د ډوډۍ پخونکي(آشپزان)، بايد د غذا پخونې په اړه کتابونه ولولي او يا يې هم واورې.

- په دې توگه کولای شي د ډوډۍ او غذايي موادو له ضايع کيدو مخنيوی وشي.
- په دې توگه کيدالای شي د تقليبي او تاريخ تيرو او غير صحي غذايي موادو مخنيوی وشي.
- دا کار کولای شي د سوټغذيې او يا چاغوالي څخه تر يوې اندازې مخنيوی وکړي.
- کوم کتاب چې په دغه برخه کې ليکل کيږي بايد د څو بنسټونو لکه روغتيا وزارت، ماليې وزارت او نورو له خوا تاييد شوی وي.

اتمه ماده: محصلین چي له پوهنتونونو څخه فارغیږي باید حتماً د عامه ادارې په برخه کې یو کتاب ولولي.

نهمه ماده: د بهرته تلونکو او داخلي محصلینو مونوگرافونه باید له عامو وگړو سره شریک شي.

• ددې کار لپاره باید یو ټاکلی فزیکي او الکترو نیکي ادرس رامنځ ته شي چې ټول مونوگرافونه په هغه کې ترتیب او تنظیم شي او خلکو ته ورسیري.

• د مونوگرافونو د کارور او مهم موضوعات باید په یو کتاب کې راټول او چاپ شي چې خلک ورته اسانه گټه پورته کړي.

لسمه ماده: په کلني توگه او یا هم په دوو کلونو کې په شرایطو برابرې د هیواد ټولو خلکو ته په مختلفو عنوانونو کورنۍ دندې ورکړل شي او د کورنۍ د ترسره کونکو ته جایزې ورکړل شي.

• په دې توگه د هیواد ټول وگړي پلټونکي او فعال ساتل کیږي.

• که د هیواد ټولو وگړو ته د کورنۍ دندو ورکولو امکانات نه وي کیدای شي د کلیو، ولسوالیو او ولایتونو په سطحه دغه کړنه ترسره کړو، دبیلگې په توگه یوې ولسوالۍ یا ولایت ته د طبیعي آفتونو څخه ساتنه او بلي ولسوالۍ یا ولایت ته د شخړو د حل په اړه موضوع ورکړل شي.

• په دې توگه کولای شو د ټول هیواد له فکر او نظریاتو څخه خبر شو او د ستونزو په حل کې ور څخه گټه پورته کړو.

یوولسمه ماده: ټول دولتي مامورین چي په کومه برخه کې کار کوي په کلني توگه باید په هغه برخه کې کتاب ولولي.

• په دې کار سره ټول مامورین فعال او اپډیټ ساتل کیږي.

• په دې کار سره دولتي مامورین له پرمختگونو خبریږي.

• ددې کړنې د ترسره کولو په موخه باید هر مامور ته کتاب ډالی شي او یا هم کتاب ورته واخیستل شي.

• د غم او بډای په ټولو حکومتي پروگرامونو کې باید د کتاب نندارتون پرانیستل شي.

دوولسمه ماده: خبریالان او مصاحبه کوونکي باید له چارواکو نه په هره مصاحبه کې یو یا دوه پوښتنې د کتاب د مطالعې او دهغه د ارزښت په اړه وکړي او مسؤلین پرې نږدې چې عادي ځواب ووايي.

• د داسې پوښتنو په وړاندې کولو سره مسؤلین اړکیږي چې کتابونه ولولي او مطالعه وکړي.

• عام خلک کتاب لوستني ته اړ کیږي.

• په دې کار سره ټولني ته ښه انځور وړاندې کیږي.

دیارلسمه ماده: د اوس لپاره باید په کتاب، کاغذ، کتابتون او د کتابونو په ترانسپورت مالیه وا نه اخیستل شي او که اخیستل کیږي هم له زیاتې مهربانۍ باید کار واخیستل شي.

• په دې کار سره د کتابونو اړوند کارونه په زیات شوق او ذوق سره مخ ته ځي.

• په دې کار سره په کتاب مناسب قیمت ایښودل کیږي.

• ډېری خلک په دې برخه کې پانگه اچونه کوي.

څوارلسمه ماده: کتابتونونه باید د غیر درسي کتابونو امانت ورکولو سهولتونه رامنځ ته کړي او د ټاکلو پیسو په مقابل کې کتابونه خلکو ته امانت ورکړي.

• په دې کار سره خلک کولای شي زیات کتابونه به اسانۍ سره ولولي.

• په دې برخه کې د کتاب څښتنان باید د امانت ورکولو ځانګړې شرایط کېږدي، دا کار د کتابتونونو د خاوندانو په ګټه دی ځکه کیدای شي یو کتاب ورته زیاته ګټه وکړي له دې لارې زیاتې پیسې تر لاسه کړي.

پینځلسمه ماده: لیکوالان باید د خپلو هیوادوالو د عامه پوهاوي په خاطر په خپل منځ کې ښې اړیکې را منځته کړي او د بهرنیو لیکوالانو سره تل د تجربو د انتقال لپاره په اړیکه کې وي.

• دا ماده ددې لپاره په دې طرحه کې ځای په ځای شوې چې ډیری لیکوالان مو د مختلفو ادرسونو له خوا په مختلفو ټولګیو ویشل شوي او د هیواد د ملي ګټو پر اساس ریښتیني لار نه تعقیب کوي.

• لیکوالانو ته باید د اړیکو وسایل لکه انټرنیټ، کرډیټ، ساختمان، دفتر او ترانسپورت په وړیا ډول بې له کومې معاملي برابر شي.

شپاړسمه ماده: ټول هغه محصلین چې نورو هیوادونو ته د زده کړې په موخه ځي د ټولني په عامه افکارو کې د غیر رسمي سفیرانو په توګه وپیژندل شي او د رسمي سفیرانو سره څنګ په څنګ دهغه هیوادونو فکرونه او تجربې په لیکلي توګه خپل هیواد ته انتقال کړي.

• دغه کړنې ته د ځانګړې بودیجه په نظر کې ونیول شي.

• په دې کار سره سفیران او محصلین فعال ساتل کېږي.

• کومې تجربې چې له دوی څخه تر لاسه کېږي باید د خلکو سره شریکې شي لکه (معلم، تجار، کسب کار... او د ټولني له نورو قشرونو سره).

اولسمه ماده: هره نجلۍ او هلک چې غواړي خپل ګډ ژوند پیل کړي باید د ګډ ژوند په اړه یو کتاب ولولي.

• اړوند کتاب باید د ژوند د ښو او بدو تجربو لرونکی وي.

• د نکاح د عقد پر مهال او یا هم له رسمي اورګانونو څخه د نکاح خط د اخیستلو پر مهال د کتاب د لوستلو پوښتنه حتماً وشي.

• دغه جوړې باید د خپل ګډ ژوند د پیل، وسط او د ژوند آخری ګډې تجربې چې دوی مناسبې بولي ولیکي.

• همدغه کورنۍ کله چې د اولاد خاوندان کېږي باید د اولادونو د تربیې په اړه یو کتاب ولولي او تر ډیره حده په هغه عمل وکړي.

اتلسمه ماده: ټول حاجیان چې د حج د مراسمو او یا هم کربلا زیارت کولو ته ځي لږ تر لږه پنځوس کتابونه باید د ډالۍ په توګه خپلو کلیوالو ته راوړي او توزیع یې کړي.

• دا کړنه ډیره په اسانۍ پلي کېږي.

• حاجي صاحبان دکلي ستونزو ته په کتو سره کولای شي کتابونه وټاکي او خلکو ته یې ورکړي.

نولسمه ماده: دغه طرحه د لویانو او مسولینو سپارښتنو ته په کتو سره د تغیر وړ ده خو نه پلي کېدل او د نه پلي کیدو په اړه یې شرایط په هیڅ وجه د منلو وړ نه دي. ددغه طرحې پلي کوونکي په ریښتیني توګه د ټولني خدمت کوونکي شمیرل کېږي، او هغه کسان چې ددې طرحې د مخنیوي سبب کېږي تر ټولو بې مسولینه خلک به وي.

• یوازې ددې طرحې په اعلان سره به ډیری خلک له دغې طرحې حمایت وکړي.

• که مسولین دغه طرحه عملي نه کړي خپلو هیوادوالو ته به مراجعه وکړم او ددغه طرحې په عملي کولو او نشر کولو کې به ورنه مرسته وغواړم تر څو وکولای شو څومره چې کېږي دغه طرحه عملي کړو.

شلمه ماده: ټول ښاريان او هيوادوال بايد د پيژندل شوو کتابونو ترڅنگ يو يو کتاب د ږودې، خوب، لوبو او ورزش، د ژوند لارښوونو، لومړنۍ مرستو، د اوبو، برق، پيسو، وخت ... او نور د صرفه جوښې، د ښاري فرهنگ او نور چي شمير يې تر سلو زياتو کتابونو ته رسيري ولولي.

- دغه کتابونه د هيواد د ليکوالانو له خوا بايد وليکل شي او يا هم وژباړل شي او د خپرندويو ټولنو په واسطه خپاره او چاپ شي.
- دغه کتابونه بايد په ټولنه کې د خلکو په منځ کې معتبر بلل شي، د خلکو په منځ کې د غوره ډالۍ په توگه ومنل شي.
- ښاريان او هيوادوال بايد د امامانو، ښوونکو او استادانو له خوا د نوموړو کتابونو لوستنې ته تشويق شي.
- د هيواد رسنۍ بايد د نوموړو کتابونو د موضوعاتو په باره کې بحثونه وکړي.

د مطالعې او لوستنې د ملي طرحې د شرايطو برابرو

له نيکه مرغه د کتاب لوستنې د ملي طرحې لپاره ټول شرايط برابر دي او يا هم په ډيرو کمو هڅو برابرېدلای شي، د اوس لپاره منظم اداري سيستم، ډيرې باسواده خلک، ليکوالان، ژباړونکي، چاپ خونې، کتابتونونه، رسنۍ، کاغذ، قلم، او نورې ټولې سرچينې لرو چې کولای شو ددغه طرحې په عملي کولو کې ورڅخه گټه پورته کړو، ددغې طرحې په پلي کولو سره کولای شو نوي نسل په داسې ډول وروزو چې خپله لاره په خپله وټاکي او د پرديو افکارو تر اثر لاندې را نه شي ددې طرحې په پلي کولو سره راتلونکې نسل کولای شي خپله لاره په خپله پيدا کړي او هغه زهر چې د پرديو له خوا د دوی په افکارو کې گډيري تړي مخنيوی وشي، نن ورځ په مونږ کې کمې شتون لري او پرديو ته مو موقع ورکړې ده تر څو زمونږ د نوي نسل سرنوشت وټاکي، له دغه حالته د وتلو لپاره يوې طرحې ته اړتيا ده چې خلک زياتو معلوماتو او پوهې ته لاره ومومي، ددغې طرحې په پلي کولو سره کولای شو راتلونکي نسل ته د کتاب او کتاب لوستنې ارزښتونه منتقل کړو ځکه چې تر اوسه زمونږ ډيرې وگړي د پوهې تر لاسه کولو په موخه کتاب نه لولي بلکه د پيسو د لاسته راوړلو په موخه کتاب لولي او ډيرې کسان فکر کوي چې لوړ موقف ته رسيدل په پيسو او واسطه تر لاسه کيږي، نو ولې بايد کتاب ولولو دې حالت زمونږ عام خلک او محصلين له کتاب لوستلو زړه توري کړي دي.

په حقيقت کې د علم زده کړه او کتاب لوستل د پوهې تر لاسه کولو لپاره دي نه د پيسو پيدا کولو لپاره. زمونږ خلک بايد د پوهې او کتاب لوستنې په اړه په خپل فکر کې ژور بدلون راولي او کتابونه د پوهې زياتولو په موخه ولولي نه د پيسو گټلو لپاره.

د کتاب لوستنې د ملي طرحې د پلي کولو پايلې

ددغې طرحې پلي کونکې ادارې لپاره په لومړيو کې يو څه مادي مصارفو ته اړتيا ده خو له دريو کلونو وروسته اړونده اداره په يوه پرنفوذ او د مادي او معنوي توليداتو په سرچينه بدليږي او ټولو بنسټونو او خلکو ته يې لاندې گټې رسيري:

- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کيدل د خلکو د عمومي پوهې د زياتيدو سبب کيږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کيدل د خلکو د ستونزو د حل او روزنې سبب کيږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کيدل د هيواد والو د مغزي ودې او فعاليت سبب کيږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کيدل د خلکو استدلال د پياوړتيا، د ستونزو حل او د خلکو د نوښتونو سبب کيږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کيدل په خلکو کې د الزايمر (هیرډنې) او نورو مغزي ناروغيو د مخنيوي سبب کيږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کيدل په ټولنه کې د وگړو د ځانگړو او ټولنيزو فعاليتونو د زياتيدو سبب کيږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کيدل د ځان پيژندنې سبب کيږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کيدل د خدای (ج) پيژندنې او د خلکو د معنوي پوهې د زياتوالي سبب کيږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کيدل د ټولني د کلتوري ودې او پرمختگ سبب کيږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کيدلو تر ټولو مهمه گټه د خلکو د بيلابيلو نظرياتو رامنځ ته کيدل دي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کيدل د خلکو موخو ته د رسيدو سبب کيږي.

- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل خلکو ته د ژوند کولو هنر ورزده کوي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې ملي طرحه له خلکو ښه ویندویان او غوره ناطقان جوړوي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل د خلکو د اشتباهاتو د کمیدلو سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل په خلکو کې په نفس د باور سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې ملي طرحه پلي کیدل د نړۍ د ژورې پیژندنې او د بشریت د بشپړتیا سبب کیږي.
- د کتاب لوستنې او مطالعې د ملي طرحې پلي کیدل د هیواد په ادارو د فشار او بیرو بار د کموالي سبب کیږي.

و من الله توفیق

۱۰ / ۷ / ۱۴۰۰

مرتب: م.ع. حسینی

د هر ډوله اسلامي ، فکري ، سیاسي ، ادبي ، او ملظی کتابونو د تر لاسه کولو لپاره زموږ کتابتون تعقیب کړئ.

حکمرانان کتابتون. <https://t.me/Azizafghn>

تاریخي داستانونه ټولونه: <https://t.me/saadafghn>

پښتو غږیز داستانونه <https://t.me/azizaafghn> :

ایمان پلورونکي.

<https://t.me/jauedafgha>

https://t.me/kamram_afghn

<https://t.me/Khanjanafghn>

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**